

22.05.2024

SİRKÜLER 2024/28: Elektronik Defter Genel Tebliğinde Değişiklik Yapıldı

21 Mayıs 2024 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 4) ile elektronik defter uygulamasında değişiklikler yapılmıştır. Değişiklikler aşağıdaki gibidir:

1- Tanımlar ve Kısaltmalar

Elektronik defter tebliğinin “Tanımlar ve Kısaltmalar” başlıklı bölümü yeniden düzenlenmiştir.

Düzenlemede diğer tanımlar mevcut halleri ile muhafaza edilirken, “Nitelikli Elektronik Sertifika (NES)” ve “TÜBİTAK BİLGEM KAMU SM” tanımları eklenmiş, “TÜBİTAK-UEKAE” tanımı ise kaldırılmıştır.

2- e-Defter Dosyalarının Oluşturulması ve Berat Dosyalarının E-Defter Uygulamasına Yüklenmesine İlişkin Sürelerde Yapılan Değişiklikler

Elektronik Defter Genel Tebliği'nin 4.3 bölümünde yapılan değişiklikle, e-Defter dosyalarının oluşturulması ve berat dosyalarının e-Defter uygulamasına yüklenmesine ilişkin süreler aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Özel hesap dönemini kullanan mükellefler, tabloda yer alan bilgileri, hesap dönemlerinin başlangıç ve bitiş aylarına uygun olarak dikkate alacaklardır.

Dönem	Aylık Yükleme Tercihinde Bulunulması Halinde	Geçici Vergi Dönemleri Bazında Yükleme Tercihinde Bulunulması Halinde	
Ocak	Mayıs ayının 10 uncu gün sonu	Ocak-Şubat-Mart	Haziran ayının 10 uncu gün sonu
Şubat	Haziran ayının 10 uncu gün sonu		
Mart	Temmuz ayının 10 uncu gün sonu		
Nisan	Ağustos ayının 10 uncu gün sonu	Nisan-Mayıs-Haziran	Eylül ayının 10 uncu gün sonu
Mayıs	Eylül ayının 10 uncu gün sonu		
Haziran	Ekim ayının 10 uncu gün sonu		

Temmuz	Kasım ayının 10 uncu gün sonu	Temmuz- Ağustos- Eylül	Aralık ayının 10 uncu gün sonu
Ağustos	Aralık ayının 10 uncu gün sonu		
Eylül	Ocak ayının 10 uncu gün sonu		
Ekim	Şubat ayının 10 uncu gün sonu	Ekim- Kasım- Aralık	Gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin verileceği ayı takip eden ayın 10 uncu günü sonuna kadar.
Kasım	Mart ayının 10 uncu gün sonu		
Aralık	Gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin verileceği ayı takip eden ayın 10 uncu günü sonuna kadar.		

Bu değişiklik 2024/1 dönemi için oluşturulacak e-Defterlerden başlamak ve bu dönem ile bu dönemi takip eden dönemlere uygulanmak üzere 21.5.2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

3- e-Defter ve Berat Dosyalarının Mükelleflerin Yerine İmzalanması/Onaylanması/Verilmesi Konusunda Muvafakatname Dijital Vergi Dairesi Üzerinden Elektronik Ortamda da Verilebilecek

Elektronik Defter Genel Tebliği'nin "e-Defter Dosyalarının Oluşturulması ve Berat Dosyalarının e-Defter Uygulamasına Yüklenmesi" başlıklı bölümünün **4.3.7 paragrafında** "e-Defter ve berat dosyalarının mükelleflerin kendilerine ait NES veya Mali Mühür ile imzalanması olmakla birlikte, mükellefler tarafından noterde tanzim olunan özel vekaletnamede veya Başkanlık tarafından belirlenen usullere göre oluşturulan **elektronik imzalı muvafakatnamede** belirtilmesi kaydıyla; Başkanlıktan bu hususta izin alan özel entegratörlerin veya yazılım uyumluluk onayı verilen yazılım firmalarının ya da defter tutma hususunda 3568 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yetki verilen meslek mensuplarının Mali Mührü ya da NES'i ile zaman damgalı olarak imzalanması/onaylanması ve bunlar tarafından defter ve berat dosyalarının Başkanlık sistemlerine yüklenmesi de mümkündür" şeklinde düzenleme bulunmakta idi. Bu tebliğle yapılan değişiklik ile paragrafta belirtilen muvafakatnamenin **Dijital Vergi Dairesi üzerinden elektronik ortamda** da verilebileceği metne eklenmiştir.

4- e-Defter Uygulamasına Dâhil Olma Zorunluluğu Konusundaki Değişiklikler

Tebliğin "3.2. e-Defter Uygulamasına Dâhil Olma Zorunluluğu" başlıklı bölümüne aşağıdaki konularda yeni paragraflar eklenmiştir.

- **e-Defter uygulamasına dâhil olduktan sonra veya dâhil olmak zorundayken işi bırakıp daha sonra yeniden mükellefiyet tesis ettiren gerçek kişi mükellefler**

Bu Tebliğ kapsamında e-Defter uygulamasına dâhil olduktan sonra veya dâhil olmak zorundayken işi bırakıp daha sonra yeniden mükellefiyet tesis ettiren gerçek kişi mükellefler, bilanço esasına göre defter tutma yükümlülüğünün bulunması halinde, işe başladıkları tarih itibarıyla e-Defter uygulamasına geçmek zorundadır.

- **e-Defter uygulamasına dâhil olan veya dâhil olmak zorunda olan bir gerçek kişi mükellefin ticaret şirketine dönüşmesi**

Bu Tebliğ kapsamında e-Defter uygulamasına dâhil olan veya dâhil olmak zorunda olan bir gerçek kişi mükellefin ticaret şirketine dönüşmesi halinde, yeni kurulan ticaret şirketi de e-Defter uygulamasına dâhil olmak zorundadır. Uygulamaya dâhil olma süresi hiçbir koşulda işlemin ticaret siciline tescil tarihini takip eden ayın başından itibaren 3 ayı geçemez.

- **Haklarında iflas kararı verilen mükelleflerin e-Defter hesapları**

Haklarında iflas kararı verilen mükelleflerin e-Defter hesapları, iflas idaresi/dairesinin talebine istinaden kapatılabilir. e-Defter hesapları kapatılan mükelleflerin defterleri kağıt ortamında tutulmaya devam edilir. İflas kararının kaldırılması halinde söz konusu mükellefler yeniden e-Defter uygulamasına geçmek zorundadır. Bu durumda uygulamaya geçme süresi hiçbir koşulda işlemin ticaret siciline tescil tarihini takip eden ayın başından itibaren 3 ayı geçemez.

- **e-Defter uygulamasına dâhil olmak zorunda olmasına rağmen uygulamaya dâhil olmayan mükelleflerin e-Defter hesapları**

e-Defter uygulamasına dâhil olmak zorunda olmasına rağmen uygulamaya dâhil olmayan mükelleflerin e-Defter hesapları, zorunluluğun başladığı tarih itibarıyla Başkanlık tarafından re'sen açılır ve durum mükellefe bildirilir. Bu bildirim yapılmamış olması mükellefin e-Defter uygulamasına dâhil olma zorunluluğunu ortadan kaldırmaz. Bu mükellefler, e-Defter uygulamasına dâhil olmaları gereken tarihten itibaren kağıt ortamında defter tutamazlar, kağıt ortamında tuttıkları defterler hiç tutulmamış sayılır.

Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla e-Defter uygulamasına dâhil olmak zorunda olmasına rağmen uygulamaya dahil olmayan mükelleflerin e-Defter hesapları, Başkanlık tarafından mükelleflere yapılan bildirim tarihini takip eden ay başından geçerli olmak üzere re'sen açılır ve bu durum mükellefe bildirilir. Söz konusu mükellefler, bahse konu ay başından itibaren kağıt ortamında defter tutamazlar, kağıt ortamında tuttıkları defterler hiç tutulmamış sayılır.

5- Mücbir Sebep" Halleri Nedeniyle E-Defter Zayi Belgesi Başvuru Süresi 30 Güne Çıkarılmıştır

E Defter Tebliğinin "7. Diğer Hususlar" başlıklı bölümünün 7.1 paragrafının ilk cümlesi "e-Defter tutanlar, Vergi Usul Kanununda belirtilen "Mücbir Sebep" halleri nedeniyle e-Defter veya beratlarına ait kayıtlarının bozulması, silinmesi, zarar görmesi veya işlem görememesi ve e-Defter ve berat dosyalarının, muhafaza edildiği e-Defter saklama hizmeti veren özel entegratör kuruluşlardan veya Başkanlıktan temin edilemediği hallerde, söz konusu durumların öğrenilmesinden itibaren tevsik edici bilgi ve belgeleri ile birlikte **30 gün** içinde ticari işletmesinin bulunduğu yetkili mahkemesine başvurarak kendisine **bir zayi belgesi** verilmesini istemelidir" şeklinde değiştirilmiştir.

Mahkemeden zayi belgesinin temin edilmesini müteakip, zayi belgesi ile birlikte durumun Başkanlığa yazılı olarak bildirilmesi ve Başkanlık tarafından istenilen bilgi ve belgelerin (talep edilecek bilgi ve belgeler e-Defter Uygulama Kılavuzunda açıklanır) ibraz edilmesi halinde, mükelleflerin zayi olan e-Defter kayıtlarının yeniden oluşturulması ve bunlara ait yeni oluşturulan e-Defter ve berat dosyalarının e-Defter uygulaması aracılığı ile Başkanlık sistemine yeniden yüklenmesi için Başkanlık tarafından yazılı izin verilir.